MOTÝĽ

Michaela Ella Hajduková

Berlínske hviezdy

Berlínske hviezdy

Autorke vo vydavateľstve Motýľ vyšli tituly:

Vôňa kávy a chuť absintu
Severská princezná
Sudička zo severu
Sľub cisárovnej Sisi
Germánka
Kráľovná krvi
Záhrada umenia
Zimný palác
Netopierka
Démonov anjel
Rekviem pre anjela
ZlatovláSSka
Draculova žena
Tanečnica
Dorianova kliatba
Nepriznaná
Nájdem ťa v čase
Nemecké dievča neplače
Zákon krvi

Berlínske hviezdy

Michaela Ella Hajduková

VYDAVATEĽSTVO MOTÝĽ

BERLÍNSKE HVIEZDY
Copyright © 2020 Michaela Ella Hajduková
Zodpovedná redaktorka: Anetta Letková
Obálka a ilustrácie: Hana Hnízdová
Vydalo: Vydavateľstvo Motýľ, s. r. o.
www.vydavatelstvomotyl.sk
Vydanie prvé. Rok vydania, 2020, 2025
Tlač: TBB, a. s., Banská Bystrica, BN: 148811/01

Vydavateľstvo Motýľ, s. r. o.
Dunajská 48, 811 08 Bratislava, Slovensko
Telefón: 02/381 045 81
e-mail: info@vydavatelstvomotyl.sk

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť akýmkoľvek spôsobom vrátane elektronického, mechanického, fotografického či iného záznamu bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN: 978-80-8164-419-1

„Pri všetkej úcte si dovolím predpovedať, že tento muž uvrhne našu ríšu do priepasti a nášmu národu prinesie nepredstaviteľné utrpenie. Ďalšie pokolenia nás za to prekľajú až za hrob.“

generál Erich von Ludendorff,
vojnový hrdina z prvej svetovej vojny
pri vymenovaní A. Hitlera za ríšskeho kancelára

Prológ

Na Berlín sa zniesla tma. A bola by čierna ako atrament, nebyť jasného svitu hviezd a mesiaca, okolo ktorého žiaril kruh. Vojna zachádzala ľuďom pod kožu, za nechty, ovplyvňovala celý ich život. Pouličné lampy nesvietili, a predsa sa jedna postava náhlila nocou. Obávala sa však, že aj keby bežala ako gepard, nestihne to. A ak by stihla, bolo by to zbytočné. Napriek všetkému však musí utekať!

Priestor malej železničnej stanice na predmestí bol plný policajtov a psov. Civili sa v takých chvíľach pokúšali tváriť čo najneviditeľnejšie. To sa však týkalo dňa, po zotmení tu nebola ani noha bez uniformy. V koľajisku stál jediný vlak. Nevyzeral, že vezie ľudí, keby nie niekoľkých rúk naťahujúcich sa po troche čerstvého vzduchu. Vo vagónoch im bolo tesno, ale nik sa už neodvážil reptať. Už si ani nespomínali, kedy nastúpili do vlaku. Zmáhal ich šok a strach. Prečo stoja? Otvoria sa veľké vráta?

Na nástupisko vženú štyroch ľudí. Krívajúci muž v kabáte so žltou hviezdou ide vpredu, za ruku pevne drží bledé, vydesené dievča. Na červenom drahom kabáte má svoju vlastnú hviezdu. V tesnom závese kráča za nimi mladá žena. Mnohí esesáci ju okamžite spoznajú, ale nik nedá najavo prekvapenie. Ona ani dvojročný chlapček, ktorého nesie v náručí, hviezdy nemajú. Ani kufre, ako mnohí iní, ktorí v mrazivom vzduchu vystupovali po drevených plošinách do vlaku počas dňa.

Ťažké dvere posledného vozňa za s hlukom otvoria, muži v uniformách pristavia plošinu a mladá rodina vyjde hore, kde stoja ďalší. Takisto označení žltými hviezdami. Tisnú sa k sebe, keď

vyjde muž s dievčatkom, ktoré sa drží jeho ruky ako kliešť. Pomáha hore manželke. Dieťa na jej rukách spí sladkým detským spánkom nič netušiacich. Dvere sa zabuchnú a dievča krátko vystrašene vzlykne, keď sa vagón ponorí do tmy. Rodina sa pritisne k sebe a matka voľnou rukou objíme dcérku.

„Som tu, miláčik, aj keď ma nevidíš," pokúša sa o pokojný hlas, hoci v jej vnútri besnie búrka. Má strach. Iba blázon by ho nemal.

„Prečo ten chlap povedal, že nemusíš ísť s nami?" trasúci hlások takmer zaniká, skôr než vyjde z hrdla. Trinásťročné dievča sa znovu cíti ako malé dievčatko. Vydesené na smrť.

„Lebo mu to prikázali, srdiečko."

„A prečo ideš?" zmätenému dievčaťu vyhŕknu slzy. Je unavené, hladné a bojí sa. Už sa viezlo vo vlaku. Nie raz. Lenže ten druhý vlak mal kvety vo vázach a luxusné červené sedačky. A všetci sa tam k nim správali úctivo. A nestáli tam ako tu, natlačení k sebe. Zúfalo sa drží otcovej ruky.

Jej strach sa o niečo zmenší. Aspoň tu nie je sama.

„Lebo by som šla s vami aj na kraj sveta. Preto," počuje mamin hlas, ktorý ju uchlácholí. Žena sa v tme pokúša zachytiť mužov pohľad, ale je nepreniknuteľná. Ako hlinou zasypaný hrob. A tak v temnote zviera chlapčeka v náručí, voľnou rukou dcérku a vníma objatie svojho muža…

V tej istej chvíli beží staničným parkom žena. Nikdy v živote neutekala takto rýchlo a je vďačná mesačnému svetlu, že vie, kam má klásť nohy. Zrazu si v letku vyzuje lodičky, ktoré ju brzdia, a beží po studenom chodníku naboso, len v nylonkách. Ľahučká sukňa šiat sa jej pod otvoreným kabátom vlní okolo nôh ako hmla. Kým však stihne dobehnúť k staničnej budove, schmatne ju muž, ktorý tam na ňu čakal. Objíme ju a jej tvár si pritlačí k hrudi, lebo vie, že bude kričať.

„Nesmieš… upokoj sa… nepomôžeš jej…" drží ju v zovretí všetkou svojou silou a ona bojuje ako levica, ktorej vzali mladé. Bráni sa, ale sama vie, že zlyhala. Napokon bezvládne odvisne v mužových rukách a bezuzdne plače do jeho hrude. Svojím

objatím sa pokúša tlmiť všetky zvuky, ktoré vydáva jeho milovaná žena. „Meine Schwesterchen… moja sestrička…“ trhane vzlyká v jeho náručí a opakuje tie slová dookola. Napokon sa vysilí až tak, že nie je schopná stáť na nohách. Húkanie vlaku a klepot kolies ju na chvíľu preberú z letargie a na tvári má des. Nedýcha, zodvihne hlavu a zadíva sa smerom, z ktorého sa vinie zvuk.

„Panebože!“ hlesne ticho.

„Musíme ísť, o chvíľu sa to tu bude hemžiť esesákmi.“ Muž ju vezme do náručia, nedbá na to, aj tak jej od zimy celkom skrehli nohy. Nesie ju krížom cez park k jednej z bočných uličiek, kde zaparkoval svoje auto. Šiel za ňou, lebo vybehla z bytu ako vystrelená z dela, len čo zatriasla vystrašenou vzlykajúcou Luisou a vytiahla z nej, čo sa presne stalo a kde vlastne sú.

Láskyplne ju zloží na sedadlo a rýchlo nastúpi. Čím skôr budú odtiaľto preč, tým lepšie.

„Ako sa to mohlo stať?“ šepne ona, keď sa auto pustí na cestu. Chveje sa. Nie od zimy, ale od desu.

„Museli ich zradiť. Sľubujem ti, že zistím, kto to spravil. Kto ich má na svedomí,“ položí ruku na jej skrehnuté spojené dlane. Krátko k nemu vzhliadne a po lícach sa jej pustia tiché slzy. Tečú jej, až kým auto nezastaví pred ich domom. Cíti mužovo objatie a jeho dlane vo vlasoch. Nepovie už nič, nemá slová, ktorými by ju utešil. Vlak medzitým ďalej uháňa tmavou nocou…

1. kapitola

Krajina okolo bola oblečená do jesenných šiat a hýrila teplými farbami. Na nebi nebolo ani mráčika a vonku vrcholilo babie leto. Vpredu vedľa Emmy sedel v aute Julian a vzadu Conrad s Flynnom. Mala sa tešiť. Chcela sa tešiť, veď ich čakal skvelý výlet. Vypadli z Berlína na ďalšie dobrodružstvo. Tento rok bolo už pätnáste.

Oni štyria sa našli. Zbožňovali staré, rozpadávajúce sa budovy, ktoré nahryzol čas a stravovala príroda, miesta, ktoré mali atmosféru a ešte v nich prežívali duchovia minulých čias. Budovy, kde bolo desivé ticho a kde našli staré pohovky rozožraté moľami, barokové závesy alebo secesné bazény. Vyhľadávali ich a liezli dnu na vlastné riziko, aj keď opustený pozemok niesol varovanie, že je súkromný. Občas sa stalo, že ich ktosi aj tak nahlásil a naštvaný majiteľ ich odtiaľ hnal. Stávalo sa to však naozaj výnimočne. Väčšinou boli tieto miesta zamrznuté v čase a buď majitelia čakali na zázrak v podobe obrovskej finančnej injekcie, aby mohli ruinu opraviť, alebo sa o ňu nestarali, ale ani nemali v úmysle hnúť s ňou, predať ju alebo aspoň zakonzervovať. Nechali ju napospas počasiu, prírode a času.

Minulý rok takto celkom náhodou objavili vo Francúzsku staré kúpele. Mali bledomodré steny s olupujúcou sa omietkou a krásne vitrážové okná. Suché bazény so sochami nahých nýmf vynikli v celej svojej rozpadávajúcej sa kráse a všetko ešte stále pôsobilo majestátnym dojmom. Až sa tajil dych.

Áno, oni štyria sa rozhodne našli. Aj Emma s Julianom. Stisla pery a neuvedomila si, že dupla na plyn. Myslela na to, že toto

dobrodružstvo je iné napriek tomu, že v pláne majú atmosférickú starú vilu, ako už toľkokrát. Nevedela sa sústrediť. Po rozume jej chodilo…

„Emma, brzdíííí!" Flynnov hlas ju vrátil do reality.

„Bože, nehulákaj, lebo nabúram," zvraštila tvár a on len vzdychol.

„Trikrát som ťa oslovil, ignorovala si ma. Viem, že máte s Julianom problémy, ale nemusíš nás preto rozbiť."

„Obaja sa upokojte," ozval sa Conrad. „Emma, o chvíľu by mala byť odbočka doľava."

„Jasné," povedala a sledovala cestu. Pokúšala sa pustiť z hlavy všetko, čo ju ťažilo, ale nedarilo sa jej to. Ako sa, dofrasa, mohol jej život tak pomotať?! Pracovala len tretí rok, teraz to naozaj nemuselo prísť. Teraz nie! Rozhodne sa na to ešte necítila. Vedela, že Julian nie je jediný vinník, ale nedokázala sa pozerať na situáciu triezvo. Zanovito trvala na svojom, aj keď Julian chcel o tom hovoriť. Zobrala si do hlavy, že vyriešiť to musí ona, jeho názor vôbec nebrala do úvahy.

Spomalila a odbočila na lesnú cestu. Musela ísť veľmi opatrne a naťahovať krk, aby zanedbanú cestu vôbec videla. Rozhodne týmto smerom ľudia nechodili často. Minuli tabuľu s nápisom Súkromný pozemok a Julian sa spýtal, či ju nemá vymeniť. Neprekvapilo ho, keď povedala nie. Bola tvrdohlavá a všetko vždy riešila sama. Možno to bolo aj preto, lebo si takto navykla. Žila len so starou mamou. Jej mama a otec zomreli už pred rokmi. Zvykla si, že sa musí postarať sama o seba, hoci so starkou mala veľmi pekný vzťah.

„Zastav, prosím," ozval sa Conrad, keď sa blížili k dvom rozpadnutým stĺpikom so zvyškami zhrdzavenej brány, ktorá už dávno nezatarasovala cestu. Vystúpil a z kufra auta vytiahol svoj fotoaparát. Emma ho nesledovala, snažila sa nemyslieť na Julianovu blízkosť. Z auta vystúpil aj Flynn a zapálil si.

„Choď ešte kúsok, podľa mojich informácií sa tam bude dať parkovať," naklonil sa Flynn k okienku a ona prikývla. Nechali priateľov za sebou a blížili sa k vile, ukrytej v tieni stromov.

„Dokedy sa chceš tváriť, že sa ma to netýka?“ prehovoril a bolo počuť, ako dusí hnev.

„Tu a teraz rozhodne nie.“

„A kedy a kde? Kedy sa ti to bude hodiť? Vyhýbaš sa mi. Prečo sa tváriš, že je to koniec sveta?“ naliehal.

„Lebo pre mňa je!“ naštvane zabočila na malé priestranstvo medzi stromami, a kým stihol čokoľvek povedať, vybehla z auta a zabuchla za sebou. Z kufra vybrala svoj fotoaparát a pohla sa prvá. Dýchala zhlboka a pokúšala sa sústrediť. Milovala ten okamih, keď prvýkrát zbadala tajomné miesto, kde zastal čas, a hnevala sa, že si to tentoraz nemôže vychutnať. Nedbala na to, že Flynn zasa utrúsil nejakú poznámku. Je na ňu naštvaný a ona mu to nezazlievala. Kazí im to. Mala ich nechať ísť samých, ale keď im Flynn opisoval miesto, na ktoré náhodou natrafil, a povedal, že nakukol iba cez rozbité okno, neodolala. Musela sem prísť. A zvlášť, keď sa dozvedela, kto býval vo vile kedysi. Prišla by sem, aj keby bolo okolo mínové pole.

Zastala neďaleko hlavného vchodu a hrýzla si pery, aby nezačala plakať.

Vyhodila z hlavy všetky myšlienky a sústredila sa na budovu pred sebou. Fotoaparát si zavesila okolo krku a najprv sa pustila na prieskum. Prešla ešte niekoľko krokov a zastala neďaleko schodiska, ktoré celé mizlo pod záplavou brečtana, ktorý sa ťahal po schodoch aj po dvoch stĺpoch, držiacich malý zaoblený balkónik s ozdobnou, tiež zaoblenou balustrádou, takisto nahryznutou časom. Veľký oblúkový portál ukrýval zelené drevené dvere s početnými vitrážovými tabuľkami, zaprášenými a niektorými aj vybitými. Po oboch stranách ošarpaných krídel dverí boli vsadené do kameňa úzke okná s takými istými tabuľkami, akými boli zdobené dvere. Jedno krídlo dverí bolo pootvorené, akoby vravelo, že má vstúpiť. Zachvela sa, pustila z hlavy všetky myšlienky a sústredila sa iba na objekt pred sebou. Jej oči zotrvali na kamennom portáli ešte hodnú chvíľu. Chcela vidieť každý detail, ozdobu, škáru, zachytiť pohľadom

všetko, čo vyrobili ľudské ruky aj čo mali na svedomí čas a príroda.

„Pôjdeš s nami dnu? Alebo si to pozrieš zvonku?“ zastavil sa pri nej Julian a jeho hlas znel zmierlivejšie. Miloval ju, nechcel sa s ňou hádať a už vôbec nie o ňu prísť.

Pozrela sa na neho, vietor jej odfúkol gaštanové vlny na chrbát.

„Ako vždy,“ odvetila a aj z jej hlasu zmizol hnev. Takisto si v tom istom momente uvedomila, že ho miluje. Jeho ústa, jeho smiech, jeho čokoládové oči, ktoré sa na ňu vždy dívali s toľkou láskou, i jeho husté vlasy, v ktorých sa teraz preháňal vietor. Aké jednoduché by bolo objať ho a tváriť sa, že sa nedeje vôbec nič.

„Fajn. Flynn s Conradom idú dovnútra, prejdem to rýchlo zvonku, či ti niečo nehrozí,“ povedal a ona videla, že má na jazyku viac, ale rešpektoval, že sa nechce baviť o tom tu a teraz. Dojala ju jeho starostlivosť, neuvedomovala si, že by mal byť naštvaný a mal by na to právo. Ibaže vedel, že tým by nevyriešil nič.

Na pol ucha vnímala, že Flynn s Conradom rozoberajú historickú stránku vily. Sledovala Juliana, ako sa otočil a pustil sa za budovu.

Sklopila zrak. „Nemecké cisárstvo,“ povedala, aby prišla na iné myšlienky.

„Čože?“ obaja sa naraz otočili.

„Bola postavená pred prvou svetovou vojnou v období Nemeckého cisárstva, vidno na nej prvky jugendstilu.“ Keď videla, že to slovo im nevraví nič, dodala: „belle epoque, secesia, art nouveau.“

Došlo im. „Fíha. Vždy oceňujem, keď ideš s nami, vieš tú budovu doslova prečítať. Si geniálna,“ chválil ju Conrad a jej ústa sa roztiahli do úsmevu. Uvedomila si, že dnes prvýkrát.

Pohla sa ku kamarátom, ktorí stáli neďaleko vchodu pod dvomi oknami ukončenými oblúkmi.

„Má typické znaky toho obdobia a nad vchodom v brečtane stojí rok 1902.“

„Všímavá," uznal Flynn. „Odpúšťam ti tú divokú jazdu. Au!" zasmial sa, keď sa po ňom zahnala.

„Je to čisté."

Otočila sa za hlasom. Z druhej strany sa blížil Julian. Okolo krku mu visel fotoaparát bez krytky, a tak vedela, že už pár fotiek urobil. „Z ľavej strany je však dom rozpadnutý, vidieť do jedálne. A za domom sú kamenné rozvaliny, vyzerá to na lavičku, už sú tam iba zvyšky, tak… si dávaj pozor."

„Vďaka," šepla a všetci traja sa pohli ku vchodu.

„Keby si počula auto alebo krik, zavolaj," ozval sa ešte Flynn a ona sa uškrnula.

„Iste. Aj tak dúfam, že odtiaľ nebudeme letieť, ako naposledy z tých kúpeľov. Tu by ma to rozhodne mrzelo viac."

„Aj nás," uznal Conrad a opatrne otvoril jedno krídlo dverí. Zmizli v dome a Emma sa znova zadívala na budovu pred sebou. Vedela si ju predstaviť v inom čase. V jej mysli sa všetky škáry a praskliny zaceľovali, okná žiarli čistotou a brečtan sa ťahal späť. Akoby jej myseľ prepla na akýsi zvláštny spätný chod. Milovala históriu. Starká síce lamentovala, že je až priveľmi upnutá na dejiny, no aj tak si boli veľmi blízke a Emma jej veľmi rada rozprávala o všetkom, čo pri svojich dobrodružstvách s kamarátmi zažívala. Starká krútila hlavou, že ju baví preliezať kadejaké rozpadnuté barabizne. Lenže ona to vedela vyargumentovať a starká napokon s úsmevom a krútiac hlavou kapitulovala.

Zbožňovala miesta, ktoré mali dušu, ako vravievala. Ktoré ukrývali v sebe príbeh alebo viac príbehov, životy, stopy ľudí, ktorí v nich kedysi žili. Už na končekoch prstov cítila zvedavosť, ktorá ju pálila a lákala ako stará zabudnutá kamarátka. Volala ju a ona sa tešila, že odhalí ďalší osud. Tentoraz to však bolo iné, lebo vedela, komu patrí dom, a preto sa chvela od vzrušenia.

Zaclonila si oči pred slnkom a zadívala sa až hore, kde na streche posedávali holuby. Cítila príjemné zimomriavky, ako objaviteľ, ktorý onedlho príde na koreň ďalšej záhade.

Spustila ruku dolu a dívajúc sa pod nohy veľmi pomaly urobila niekoľko krokov doľava. Pod nohami jej šušťalo jesenné lístie, koruny stromov sa topili v slnečnom svetle a ona vnímala starodávnu a spiacu krásu tohto miesta, učupeného medzi stromami, obrasteného brečtanom a popínavými ružami, s oceánom popadaných listov, ktoré nemá kto odhrabať a ktoré dodávajú vile osobité čaro.

Pomalými krokmi obišla vilu, kochala sa kamennými balkónmi, oknami, šindľovou strechou a vnímala každú dieru. Neušli jej hniezda vtákov ani ozdobné, rozpadávajúce sa štuky okolo okien a príjemné vzrušenie sa stupňovalo čoraz viac, až napokon znova zastala pred schodmi, ktoré pod záplavou brečtana vyzerali ako zelené more vlniace sa vo vetre. Vystúpila na prvý schod a telo jej obsypali zimomriavky. Zbožňovala tento pocit, vítala ho, vychutnávala si ho. Bolo to… ako pozvanie. Akoby ju miesto, kam prišla, vítalo a ona sa odhodlane pustila vpred.

2. kapitola

Vraj v každom dome ostáva čosi po tých, ktorí v ňom žili. Ako nezmazateľná pečať, niečo nehmotné, čo vsiakne do stien a prežíva so stavbou, kým ju načisto nezožerie čas a príroda. Na to myslela, keď čo najopatrnejšie vstúpila dovnútra a zastala uprostred haly. Po ľavej strane zbadala otvorené krídla dverí, ktoré držali v pántoch iba silou vôle, a ak by tu zafúkal silnejší vietor, jednoducho by ich gravitácia stiahla k zemi. Po pravej strane si všimla chodbu. Odtrhla pohľad, ktorý zachytil stenu s olupujúcou sa tapetou, lebo si chcela najskôr vychutnať halu. A schodisko. Prekrásna práca. Zábradlie bolo kovové a ozdobne vytočené, s vytepanými kvetmi a lístkami. Schody boli dolu zaoblené a vyzerali celkom pevne. Vedľa schodiska stála o stenu opretá pohovka. Historický kus. Čalúnenie bolo kedysi určite bordové, ale čas a rozhodne aj nejaká malá ubytovaná háveď zmenili jeho farbu na tmavú zmes hnedej a čiernej, s vyblednutým nádychom. Vo vzduchu sa vznášal typický pach starých domov. Pleseň a vlhkosť. Čupla si. Pokiaľ jej pamäť siahala, vo všetkých budovách robila to isté – pokúšala sa ich vidieť z inej perspektívy. Videla veci, ktoré jej priatelia nezbadali. Ako teraz. Keby si nekvokla, nezbadala by nádherné vytočené nožičky pohovky, ale ani tú zdochnutú myš. Zhnusene vstala.

V dome bolo mĺkvo, len občas sa ozvalo tiché zahvízdanie vetra, ktorý sem prenikol všetkými dierami. Pokúšala sa vypnúť ruchy, ktoré robili jej priatelia, hoci mali úctu ku všetkým miestam a snažili sa nerobiť hluk a zanechať všetko tak, akoby tu nikdy neboli. Vŕzganie podlahy jej neprekážalo, práve naopak, dodávalo

tomuto miestu iskru a svedčalo o tom, že prehnitá podlaha je tu už veľmi dlho.

Urobila niekoľko záberov. Fotila najmenej, ale často sa jej podarilo zachytiť veci, ktoré si ostatní nevšimli. Rástla do nebies, keď vychvaľovali jej perspektívu či atmosféru záberov, ktoré urobila. Vykročila doľava a vošla priamo do veľkej miestnosti, ktorá mala rozbité okná a ktorej chýbal jeden celý roh, lebo tam sa dom vplyvom času a počasia rozsypal. Bolo vidno stromy vonku. Po rozpadnutých stenách sa plazil mach, kedysi krásne tapety sa na mnohých miestach odlepovali a vo vyblednutom vzore sa s námahou dali rozoznať ruže. Závesy povievali vo vetre a ona sa nepohla ďalej. Veľký stôl, šesť stoličiek a príborníky, dokonca podlaha. Úplne všetko bolo spráchnivené. Stačil by jediný dotyk a rozsypalo by sa to na prach. Všímala si všetko, i najmenšie detaily. Krásne tabuľky zdobeného skla vo vitríne, teraz potiahnuté vrstvou prachu, zaprášené poháre i ozdobné kľučky zásuviek. Dýchala pomaly a zhlboka a snažila sa sústrediť na každú maličkosť.

Zodvihla fotoaparát k očiam práve vo chvíli, keď si všimla slabý pohyb. Toto nebol vietor ani záclona. Vnútri bol motýľ. Poletoval sem a tam a potom si sadol na príborník priamo na zaprášený pohár. Zahryzla si do pery a pohľadom prešla po podlahe okolo seba. Iba jeden krok. Potrebuje iba jeden krok.

Riskla to a urobila ho. Podlaha zastonala, motýľ sa mykol, ale neodletel. Rýchlo urobila niekoľko záberov a prezrela si miestnosť, ktorá bola jedálňou. Kedysi dávno. Dokázala si živo predstaviť, že luster, ktorého kvapky pokrývala hrubá vrstva prachu a špiny, žiari čistotou, slnečné lúče sa lámu v jeho obrúsených hranách a slabučko cinkajú. Tak ako cinkajú strieborné príbory, vŕzgajú stoličky a znie vrava… nedeľný obed… slávnostný porcelán… Lesknúce sa príbory a servírovací stolík…

„Emma…“

Strhla sa a otočila.

„Prepáč, nechcel som ťa vyľakať. Predpokladám, že si sa kochala krásou tohto miesta tak pred sto rokmi,“ pousmial sa

Julian a ona takisto. Dobre ju poznal. Vedel, že si dokáže vybaviť všetko, čo tu bolo kedysi, akoby tie časy zažila. A nielen tieto. Akoby mala zvláštnu schopnosť vrátiť sa v čase, ktorý nepoznala a nemohla zažiť. Raz vliezli do barokového zámočka kdesi na francúzskom vidieku a ona mu kvetnato opisovala prekrásne sály a spálne, v ktorých baldachýny viseli nad posteľami alebo ležali spadnuté na zemi, kde v jednej polohe dožívali svoj život. Fascinovalo ho to, vravieval, že je skrz-naskrz presiaknutá históriou a lepšia ako dokumentárne filmy. Smiala sa a teraz jej pri tej spomienke vyhŕkli slzy. Okamžite sa otočila a utrela si ich.

„Len som chcel vedieť, či si v poriadku. Nepočul som, že si už v dome. Chodíš ako duch."

„Netrep," tlmene sa rozosmiala, maskujúc rozpaky. Tmavé hebké vlasy ju priam lákali, aby do nich vnorila prsty a pritiahla si ho k sebe, aby ho mohla pobozkať. Okolo krku mu visel fotoaparát. Mal oblečenú koženú bundu, ktorú mu darovala na narodeniny. Páčil sa jej, priťahoval ju, milovala ho, tak prečo, dopekla, od neho cúva?! Je to ten najlepší muž, aký sa jej mohol postaviť do cesty, a ona má chuť otočiť sa a kráčať, kým ju ponesú nohy. Starká ju utešuje, že je to normálna reakcia a že to prejde, že priskoro stratila otca aj mamu a bojí sa byť zraniteľnou a závislou. Lenže… kým sa stačila naučiť byť takou, situácia sa radikálne zmenila.

„Som v poriadku, nemusíš si robiť starosti." Obišla ho a vykročila ku schodisku, pričom okamžite oľutovala svoj útočný postoj i tón, ale neurobila nič, aby to vylepšila.

„Vedľa schodiska sa ide chodbou do kuchyne. Je zničená, na stene sú zvyšky dlaždíc, stoja tam dva predpotopné sporáky a ďalej sa nachádzajú dve izby, zrejme pre služobníctvo. Hore ťa to bude zaujímať viac. My sme ostali šokovaní, ty budeš ohúrená. Nechápem, prečo to ľudia nechajú chátrať. Nech to predajú, keď na to nemajú prachy. Zbytočne to leží ladom a požiera to čas. Je to obrovská škoda."

„Hore som zatiaľ nebola, ale už aj toto je skvelé. Schodisko je majstrovské dielo. A tie príborníky v jedálni… rozhodne tu bývali boháči."

„To hej. A dom je možno ešte z čias cisárstva, ale žili tu náckovia."

„Čože? Ako si na to prišiel?" Pred očami mala zrazu jej tvár. To, čo vravel, bolo vylúčené. Rozhodne sa musel mýliť.

„Kopa drobností. Malá zaprášená vlajočka v sekretári, Mein Kampf medzi knihami, vianočné gule so svastikou…"

„To ešte nič nedokazuje," zvraštila čelo. „Tieto veci musel mať doma každý. Hitler zrušil Vianoce, keďže Ježiš bol Žid. A Mein Kampf sa bežne dával ako svadobný dar."

„Kriste, to naozaj?" vypleštil oči.

„Mňa skôr prekvapuje, že tieto veci tu stále sú. Mali by sme si pohnúť, možno má dom nejaký tichý alarm napojený na policajtov."

„Kedysi tu vraj majiteľ držal psy, ale dnes sú tu už iba tabule *Súkromný majetok*. Zrejme sem už dávno nikto neprišiel."

„Alebo na tom majiteľovi jednoducho prestalo záležať a nechal dom, aby sa rozsypal. Veď už aj tak je stratený."

Pokrčil plecami. „Možno. To však nevysvetľuje fakt, že sú tu veci z druhej svetovej vojny."

„To nie, ale…" zachvela sa. „Poslední ľudia, ktorí tu žili, tu bývali počas vojny," zamyslela som sa nahlas. Robila to stále. Vždy ju zaujímalo, aký život prebiehal v budovách, do ktorých prenikli. Priam zatúžila vybehnúť po schodoch a hľadať zrkadlo. Nemého svedka doby, života, tvárí a emócií. Ibaže tentoraz sa chvela vzrušením. Pretože presne vedela, kto v dome kedysi žil. Lenže netušila, prečo dom opustili počas vojny.

„Hore je niekoľko zrkadiel," povedal, akoby presne vedel, na čo myslí. Bože dobrý, ako ju poznal! Prinútila sa otočiť sa k nemu a pozrieť sa mu do očí. Mlčali, len jeden z druhého nespustili pohľady.

„Pôjdem von," ozval sa napokon, ale vyzeral, že chce povedať niečo celkom iné. Lenže… poznal ju. Občas sa vedela zaťať tak, že by ňou nepohli ani vyjednávači. „Tí dvaja zliezli z terasy. Bu-

deš hore sama. Prešli sme to, podlahy sú celkom bezpečné, dá sa ísť až pod strechu, ale, prosím, neriskuj zbytočne. Nie teraz."

Prudko sa nadýchla. „Neboj sa, viem sa o seba postarať."

„Viem. Veľmi dobre to viem," povedal a potom sa pohol ku vchodovým dverám. Vyšiel von a vpustil dnu vietor. Rozvial jej vlasy, pohladil ju po lícach a ona nechcela myslieť na nič, čo s ním súviselo. Znova sa napojila na vilu a pomaly sa pobrala hore schodmi. Všetko, čo ju trápilo, nechala dolu, sústredila sa na schody a na výhľad, ktorý sa jej otváral. Nad schodiskom sa po pravej strane vynímali dve vysoké okná s niekoľkými farebnými tabuľkami a priamo oproti schodisku zbadala v otvorených dverách kozub, bordové, vyblednuté drapérie visiace z vnútornej strany dverí a pohovku, naklonenú na jednu stranu, keďže rokmi sa jej podlomili nohy. Viac sa nedívala do dverí, vyšla celkom hore a chcela si najskôr obzrieť poschodie. Sledovala ošúchaný zelený náter na stenách a popukanú omietku, ošarpané drevené obloženie všetkých otvorených dverí, ozdobne kované kľučky a zaprášenú drevenú podlahu. Kedysi to všetko vyzeralo určite úžasne a draho, dnes na to padal prach a špatila to špina, pavučiny, diery a zvierací trus. Vliezla sem aj príroda, ale tá tu nevyzerala ako votrelec. Už v jedálni sa jej videlo, akoby bolo prirodzené, že chce ukryť dom vo svojom náručí.

Predstavovala si ľudí, ktorí tu žili a chodili po týchto parketách, v mysli počula klopkanie starodávnych topánok a chveli sa jej končeky prstov. No ešte nie, ešte nechce vidieť zrkadlá, ešte túži dýchať dušu vily a predstavovať si, aký život tu mali ľudia, ktorí ju kedysi obývali. Cez vojnu. I pred ňou. Premklo ju vzrušenie a pohla sa ďalej. Na poschodí bolo šesť miestností. Odhadovala to na tradičné usporiadanie. Spálňa, detská izba, hosťovská izba, veľký salón, menší salón a pracovňa domáceho pána. Pravdepodobne.

Tešila sa na každú miestnosť, keď odrazu ustrnula. Stála už dobrých pár minút a detailne si prezerala kedysi honosné poschodie, dvere a štuky na strope, keď čosi zachytila. Zadržala dych. Zdalo